

ESGLÉSIA PARROQUIAL DE SANTA MARIA DE LA BISBAL

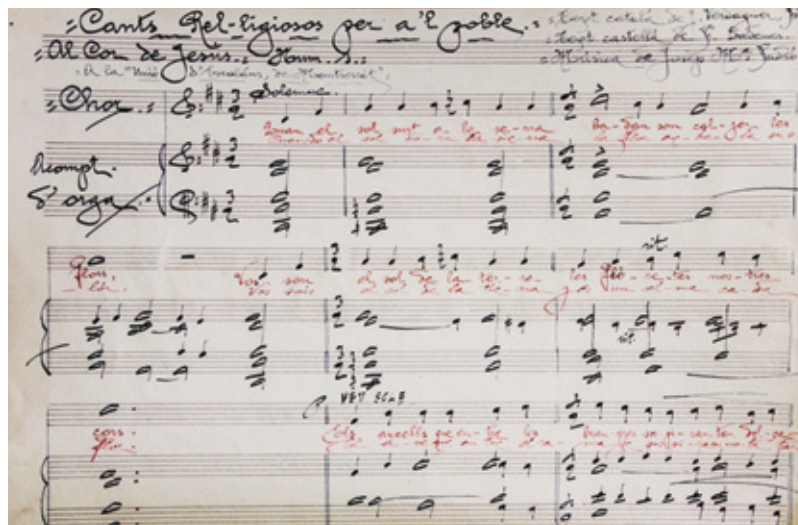
Text **Carles Badal Pérez-Alarcón** · Fotografia IFMuC

El testimoni compositiu dels antics organistes que van regir el magisteri de Santa Maria de la Bisbal des de mitjan segle XV no ha perdurat fins als nostres dies. Tanmateix, d'acord amb la documentació exhumada per mossèn Josep Maria Marquès, la nòmina dels organistes de la parroquial s'inicià amb Pau Cana (1553), tot i que la presència de l'orgue al temple es troba documentada des del 1496.

El Consell de la Vila, o Universitat, de la Bisbal va fundar el 1607 un benefici eclesiàstic sota l'advocació de santa Anna, per tal que un prevere, resident a la parroquial, tingués cura de tocar l'orgue a tots els oficis, hores canòniques i per la celebració de la festivitat de Santa Anna. Avui coneixem els noms de la majoria dels titulars que de forma successiva es feren càrrec de l'orgue de la Bisbal entre els segles XVII i XIX: Francesc Soler (1607), Genís Pinsach (1608-1614), Joan Badia (1614-?), Pau Almar (?-1676), Carles Pujol (1676-1687), Pere Moret (1687-1695), Pau Rosés (1696-1713), Francesc Solers (1713-1742), Nicolau Mestres (1741-1742), Antoni Montells (1742-1767), Bonaventura Tomàs i Maimí (1767-1782), Josep Marquès (1782-1786), Tomàs Marquès (1786-1810), Fidel Bisbe (1810-1858), Manuel Pagès (1863-?), Joan Carreras i Dagas (1880-1900), Josep Rufet (1904-1912), Sebastià Albert i Escofet (1980-1909), Ramon Godó i Dagas (1913-?) i Joan Serra i Mont (1894, 1927-1949).

El repertori del Fons de l'església parroquial de Santa Maria de la Bisbal (GiBis) que ha sobreviscut fins al nostre temps correspon a l'època compresa entre els mestratges de Joan Carreras i Joan Serra, aproximadament entre els anys 1880 i 1950. El Fons es conserva en 6 capses d'arxivador amb un còmput de 285 registres catalogràfics, repartits en les col·leccions d'obres manuscrites d'autor (214), obres manuscrites anònimes (53) i obres impreses (18).

El Fons ofereix una discreta representació del repertori sonor que

GiBis Au 154. Cants religiosos per al poble. Música de Josep Música de Josep Maria Padró, text de J. Verdaguer.

s'interpretà a l'església parroquial entre el tercer terç del segle XIX i els primers anys de la postguerra, amb una notable presència de gèneres eclesiàstics, tant de caràcter litúrgic (2 himnes, 9 misses, 15 motets), com devocional (21 avemaries, 70 càntics, 8 goigs, 9 lletres, 5 pregàries, 4 rosaris i 2 trisagis). En aquest darrer camp cal destacar l'abundant protagonisme de la literatura musical relacionada amb les devocions marianes i del Sagrat Cor, objecte de nombrosos càntics i gèneres afins.

La col·lecció d'obres manuscrites d'autor conté la presència de l'obra compositiva de 65 autors catalans, actius als principals temples del país, amb una representació més destacada de mestres i organistes de centres eclesiàstics de l'entorn i del bisbat. Aquest és el cas de Joan Carreras i Ramon Godó, organistes de la Bisbal entre els anys 1880-1900 i 1913-?, respectivament; de Josep Barba, Joan Casademont i Josep Maria Padró: els dos primers, mestres, i el tercer, organista de la catedral de Girona, entre els anys 1825-1850, 1867-1871 i 1906-1925, respectivament; de Joan Maria Roquet i Rafael Tapiola, organistes de Santa Susanna del Mercadal i

de Sant Feliu de la ciutat de Girona, respectivament, i de Lluís Brugarolas, Joan Batlle i Jaume Martorell, organistes de les parròquies de Torelló, Blanes i Calella, respectivament, abans de la Guerra Civil.

És digne d'assenyalar la presència a GiBis de 2 obres de les compositores Carme Bruno de Pastors i Carme Karr (1865-1943). També cal fer esment de les còpies manuscrites d'una col·lecció de 8 cançons de l'eminent pedagog Joan Llongueras (1880-1953), copiades a l'entorn dels anys 1940-1950, aproximadament, les quals es complementen amb una sèrie de 13 cançons seves dins la col·lecció d'impresos. El Fons conserva 112 còpies manuscrites de repertori eclesiàstic, extret en bona part d'antologies impreses de l'època, que va dur a terme mossèn Joan Serra i Mont, fill de Peralada, organista de la Bisbal entre el 1927 i el 1949.

El Fons GiBis va ingressar a l'Arxiu Diocesà de Girona amb una part del Fons descrita per Albert Morcillo i va ser completat per Anna Maria Anglada i Josep Maria Gregori entre el 2019 i el 2020.